



Talousarvion toteutuminen 1-8 2025

Osavuosisikatsaus

Elinvoiman palvelualue

Elinvoimavaliokunta 7.10.2025

Sisällysluettelo

Elinvoiman palvelualue	1
Henkilöstö.....	4
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	5
Ilmasto- ja ympäristötavoitteet.....	6
Osallisuus.....	7
Palvelualueen tuloslaskelmat	8
Määrärahan toteutuminen vastuualueittain.....	10
Elinvoiman hallinto.....	11
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut.....	16
Kuntatekniikka	18
Kehitys- ja Kaavoituspalvelut.....	20
Rakennus- ja ympäristövalvonta	23
Ruoka- ja siivouspalvelut	26
Vesihuoltolaitos	28
Investoinnit.....	32
Riskien hallinta	38

Elinvoiman palvelualue

Vastuutako: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Palvelualuejohtajan katsaus

Lakiin perustuvat muutokset vuonna 2025

1.12.2025 toimintansa aloitti Päijät-Hämeen työllisyysalue, joka vastaa lakisääteisistä työllisyyteen liittyvistä tehtävistä. Hollolan kunta toimii vastuukuntana 9 kunnan työllisyysalueen kokonaisuudessa. Työllisyysalue sijoittuu elinvoiman palvelualueen organisaatioon, työllisyyslautakunta vastaa toimielimenä työllisyysalueen taloudesta ja toiminnasta.

Samaan aikaan työllisyysalueen kanssa kunnassa aloitti kunnan elinvoimaa ja työvoimaviranomaisen työtä tukevat työllisyys- ja kotoutumispalvelut vastuualue. Vastuualueen työssä korostuvat elinkeinopalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö ja yrityksille tarjottavien palveluiden ratkaisut. Vuoden 2025 aikana on todettu, että lakiin perustuva palkkatukimuutos on haastanut Kunnontiimin toimintaa, koska resurssien käyttö on pitänyt suunnitella uudelleen. Tiimissä on tehty uudelleenarviointia ja suunnitelma töiden järjestämiseksi, suunnitelman toteutus alkoi elokuussa. Kunnontiimin toiminta on tärkeässä roolissa mm. työttömän työkyvyn arvioinnissa sekä urapolkujen kartoituksessa.

Nuorten palveluissa Osuma -toiminta aloitti elinvoiman palvelualueella vuoden alussa. Toimintaa on organisoitu ja yhdistetty työllisyyttä edistäviin palveluihin. Uutena toimintamuotona käynnistyi Ohjaamo elokuussa. Ohjaamossa saa apua työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa nopeasti ja tarpeiden mukaan.

Alkuvuonna käyttöön otettuja valmennuspalveluita on kehitetty ja näin parannettu asiakkaan työllistymismahdollisuuksia sekä ohjausta polulle kohti työtä tai opintoja. Työllisyys- ja kotopalveluissa tarjotaan edelleen työkykykartoitusta, jonka tavoitteena on löytää asiakkaalle sopiva jatkopolku.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut ovat myöntäneet Hollola-lisää, joka on tuki hollolalaisen työttömän työnhakijan työllistämiseen. Kesän aikana toiminut kesäyrittäjyydskonsepti, jossa kannustettiin nuoria hollolalaisia kohti yrittäjyyttä. Kesäyrittäjyysseteleitä jaettiin 14 kappaletta 18 henkilölle. Kunta hallinnoi myös Kartanon viljelypalsoja, joiden vuokrasopimukset ja hallinta siirtyi työllisyys- ja kotoutumispalveluille.

Kotoutumispalveluissa vuosi on mennyt asiakastyön ja verkoston luonnin parissa. Kotoutumiskoulutukset ovat alkaneet ja yhteiskuntaorientaatiot pyörivät suunnitellusti. Kotoutumispalveluiden kehittämiseksi on haettu ESR+ hanketukea: hankkeen tavoite on tukea vieraskielisiä työllistymään. Päätöstä hankkeesta ei vielä ole tullut.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset ovat kasvaneet valtion määrittelemien uusien sakkomaksulaskentojen vuoksi. Suurin muutos on se, että kunta maksaa kuntaosuuksia jo 100 työttömyyspäivän jälkeen, kun aikaisemmin kuntaosuudet ovat alkaneet 300 työttömyyspäivän jälkeen. Vuonna 2024 työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 1,13 miljoonaa euroa, 1-8/2025 työmarkkinatukea on maksettu 1,42 miljoonaa. Summa määräytyy eri kriteerein, eikä se ole enää vertailtavissa edellisvuosiin.

Jatkuvat lainsäädäntömuutokset määrittävät viranomaistoiminnan muutoksia. TE24- ja KOTO-lain uudistusten lisäksi laajimpana muutoksena vuoden alusta astui voimaan uusi rakentamislaki, joka muutti rakentamisen sääntelyä ja lupajärjestelmää. Kunnan rakennusjärjestys uudistettiin ja hyväksyttiin valtuustossa

24.3.2025 ja myös hallintosäätöön, rakennusvalvonnan sovelluksiin sekä asiakasohjeisiin tehtiin tarvittavat päivitykset vuoden alussa.

Kärkitoimintojen edistäminen

Keskuskortteleiden toteutuminen on yksi kunnan kärkihankkeista. Syksyn 2024 aikana selvitettiin kunnan tulevien vuosien taloudellista kantokykyä. Tämän seurauksen päädyttiin uudelleenarvioimaan kuntakeskuksen etenemistä.

Ohjausryhmän 25.3.2025 päättämän linjauksen mukaisesti valmistellaan Keskuskortteleihin Hollola-talon toteutusta kunnan omana hankkeena ja investointina. Tilaohjelmaa ja hankesuunnitelmaa on valmisteltu päätöksentekoon syyskaudelle. Lisäksi on alustavasti valmisteltu urakkakilpailutukseen tarvittavaa aineistoa.

Palvelualueen talous

Käyttötalouden osalta edetään suunnitellusti. Kappaleessa "Arvio määrärajan toteutumisesta" on kirjattu talouden muutospaineita.

Vuosi 2025 on viimeinen investointivuosi, joka toteutetaan syksyllä 2024 hyväksytyn investointitason mukaan.

Palvelualueella tehtiin keväällä kaavoitus-investointiohjelman prosessin tarkastelua ja sovittiin mm. kustannuslaskelmien toteutusaikatauluista ja -tavoista sekä kaavoitus- että investointiohjelmaa varten. Yhteisesti sovittiin noin kahden vuoden aika kaavahankkeen valmistumisen ja investointihankkeen toteutuksen aloituksen välille. Näin varmistetaan riittävä infrahankkeen suunnittelu-aikaa.

Palvelukuvaus

Elinvoiman palvelualue edesauttaa monipuolisten asumismahdollisuuksien syntymistä ja huolehtii yritysten toimintaedellytysten kehittämisestä. Palvelualue tuottaa asumisen ja elinkeinoelämän tarvitsemat maankäytön ja kuntatekniikan palvelut ja vastaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen palveluiden järjestämisestä. Lisäksi palvelualue huolehtii työllisyysasioista (kuntapalvelut, ei lakisääteiset palvelut), elinkeinotoimen tehtävistä, joukkoliikennepalveluista (LSL) sekä päiväkotien ja koulujen ruoka- ja siivouspalveluista.

Yhtenä osakokonaisuutena vastualueen käyttötaloudessa on varattu budjetti kunnan kiinteistöasioiden hoitoon (pl investoinnit, jotka tilataan erikseen). Työt tilataan Hollolan Tilapalvelut Oy:ltä.

Palvelualue toimii elinvoimavaliokunnan ohjauksessa tuottaen tehokkaita, taloudellisia ja asiakaslähtöisiä palveluita pääasiassa kuntalaisille. Elinvoimavaliokunnan alaisuudessa toimii seitsemän vastuualuetta: kehitys- ja kaavoituspalvelut, kuntatekniikka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, vesihuoltolaitos, ruoka- ja siivouspalvelut, työllisyyspalvelut sekä elinvoiman hallinto (sis. elinkeinopalvelut ja joukkoliikenne).

Palvelualueen organisaatioon kuuluu Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuollon taseyksikkö. Ympäristöterveydenhuolto toimii ympäristöterveyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion. Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuolto palvelee seudullisesti 9 kunnan tarpeita.

Toinen 9 kuntaa palveleva kokonaisuus on Päijät-Hämeen työllisyysalue. Työllisyysalue taseyksikkö aloittaa uutena organisaationa elinvoiman palvelualueella vuoden 2025 alusta ja se tuottaa sopimuskunnilleen lakisääteiset työvoimapalvelut. Työllisyysalue toimii työllisyyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion.

Palvelusuunnitelma 2025

Palvelualue jatkaa normaalia toimintaansa. Vastuualuekohtaisissa palvelusuunnitelmissa on esitetty muutokset vuoteen 2024 verrattuna sekä pääpiirteiset palvelusuunnitelmat vuosille 2026–2028. Tulevan vuoden puolivälissä aloittaa toimintansa uusi valtuusto. Kunnan strategiaa päivitetään ja strategiset hankkeet määritellään uudelleen tulevia vuosia varten.

Strategisten hankkeiden päätavoitteet

Rekrytoinnit on tehty palvelualueen strategisten hankkeiden mukaisesti ja hankkeiden totutusta seurataan yhteisen ohjeistuksen mukaan ja aikataulussa. Vuosina 2022–2024 hankkeet ovat edenneet suunnitellusti ja siirtyneet vaiheeseen, jossa niiden sisältö on osa palvelualueen operatiivista toimintaa. Strategiset hankkeet ovat palvelleet tarkoituksensa mukaan; toimintamallit ja –suunnitelmat ovat kirkastaneet perustehtäviä, ja jatkossa hankkeiden sisältö integroituu paremmin osaksi perustehtäviä.

Kunnan kehityksen ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmät tehtävät ovat maanhankinnassa onnistuminen ja kuntakeskustan kehittäminen. Maanhankinnan pohjalta toteutetaan asumisen ja yrittämisen alueita strategisen yleiskaavan ohjaamana. Keskustan kehittämisen tavoitteena on parantaa kuntakeskuksen vetovoimaa, luoda kuntakeskuksesta hollolalaisten yhteinen asiointin ja oleskelun paikka sekä houkutella alueelle lisää palveluja. Strategisten hankkeiden rahoitus ja tavoitteet mukaan lukien elinvoiman palvelualue löytävät kunnanhallituksen alaisesta talousarvioesityksestä.

Jatkossa joudutaan arvioimaan sitä, miten kunta saa hankittua maanomistusta kaavoittaakseen asumiselle ja yrittämiselle uusia avauksia. Tämän hetken arvion mukaan uusien alueiden toteutusmahdollisuudet tyrehtyvät ennen vuosikymmenen loppua, jos maanhankinnassa ei päästä eteenpäin. Oletus on, että maapoliittisen ohjelman mukaisesti arvioidaan kaikkien maanhankintakeinojen käyttöä, maanlunastus huomioiden. Tähän vaikuttaa oleellisesti se, miten mahdollinen lakimuutos tulevaisuudessa määrittää maanhankintakeinot ja hankinta-arvot.

Kuntakeskuksen kehittämistä arvioidaan uudelleen. Keskustan kehittäminen kehittäjäkumppanin kanssa päättyy ja uutta etenemistietä arvioidaan. Vanhan viraston purkulupa on lainvoimainen ja purkaminen alkaa vuoden vaihteessa.

MAL-sopimuskauden 2024–2027 neuvottelut ovat päättyneet ja siirtyminen sopimusvaiheeseen on alkanut syyskuussa. Kunnan tavoitteena on, että vuosina 2023–2024 toteutetut suunnittelukohteet, Rantatien kevytvyöhyke välillä Pyhäniementie – Messilä ja Valtatie 24 parantaminen, Kalliolan liittymässä ja välillä Paimelantie – Rajaharjuntie etenevät alkavalla MAL-kaudella. Hollola on aktiivisesti mukana maakunnallisissa tavoitteissa.

Ilmasto-ohjelman hyväksyntä on valtuustossa joulukuussa 2024. Tämän jälkeen ohjelma siirtyy toteutukseen. Tavoitteena on, että ohjelma on tavoitehakuinen, ja sillä on vaikutusta siihen, miten kunta toimii, ja miten työntekijät tekevät työtään.

Investointiohjelman toteutuksella vastataan sekä kuntatekniikan, vesihuollon, palvelujen (kiinteistöt) ja väestön ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Varautumisen harjoittelu

Palvelualueen valmiussuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Yhteinen sisäinen varautumisen harjoitus keskittyy koulujen ja päiväkotien poikkeusolojen toimintojen yhteensovittamiseen (palvelutuotanto, energia, vesi, ruoka). Poikkeusoloissa tekninen toimintahaaste on varavoiman riittävyys.

Työssä onnistuminen

Toiminnan jatkuvuuden ja tehokkaan työskentelyn varmistamiseksi on edelleen tarpeellista kiinnittää huomiota nykyisten resurssien pysyvyyteen ja kyvykkyyteen. Kuluneiden vuosien kokemuksella voidaan todeta, että resurssit ovat tiukoilla ja huoli työntekijöiden jaksamisesta ja töiden sujuvuuden haasteista on olemassa. Tämä näkyy työhyvinvointikyselyn tuloksissa. Tulosten perusteella vastualueet ovat tehneet kehittämissuunnitelmat, joiden toteutumista seurataan.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu. Sen mukaan oleellisia resurssimuutoksia ei ole näköpiirissä. Koulutussuunnitelmalla edistetään osaamisen kehittymistä ja suoriutumista. Työllisyyspalveluiden toiminnoissa tulee tehtävänkuvamuutoksia. Muutostilanne onnistuu yhdessä tekemällä ja haasteisiin heti tarttuminen.

Koko henkilöstö opettelee omassa roolissaan vuoden alusta käyttöönotettavat henkilöstö- ja talousohjelmistot. Oppiminen ja rutinoituminen uusiin ohjelmiin vie aikansa. Odotusarvo on, että ohjelmistot järkevöittävät toimintoja, eivät tuo lisäkuormaa.

Henkilöstö

Elinvoiman palvelualue	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	Muutos
Vakinaiset	110	107	115	101	-6
Määräaikaiset	28	34	0	16	-18
Henkilöstömäärä yhteensä	138	141	115	117	-24
Htv	135	128,7		110,3	-18,4

Toiminnalliset tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.8.2025
Vanhan virastotalon purkaminen.	Virastotalo purettu.	Sisältyy talousarvioon.	Virastotalon purku-urakka valmistunut 08/25
Keskuskortteleiden kehittäminen etenee kumppanuussopimuksen mukaan.	Keskuskortteleiden kehittämisen uudelleenarviointi laadittu ja käsitelty valtuustossa.	Uudelleenarvioinnin pohjalta määrärahojen kohdennus päätetään valtuuston talousarviota koskevalla muutospäätöksellä, uudelleenarviointia koskevan valtuustokäsittelyn yhteydessä.	Hollola-talon suunnittelua jatkettu 25.3. ohryn linjauksen mukaisesti kunnan omana hankkeena. Hankesuunnitelmaa valmisteltu päätöksentekoon syyskaudelle. Keskuskorttelien alueelle suunniteltu myös tilapäisiä toimintoja.

Vastuutaho: **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö; **Heli Randell**, elinvoimajohtaja

Uudelleen organisoidut työllisyys- ja KOTO-tehtävät hoidetaan suunnitellusti palvelusuunnitelman ja -prosessien mukaan	Työllisyystoiminnoissa päällekkäisyydet on todettu ja poistettu. Kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä laatinut toimintasuunnitelman 2025	Sisältyy talousarvioon.	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut tuotavat työllisyyttä edistäviä valmennus palveluita sekä työkykykartoitus palveluita työllisyysalueelle. Kotoutumisessa aloitettu yhteiskuntaorientaatioiden tarjoaminen vieraskielisille. ERS+ hanke hausta "vieraskielisten työpolut Hollolassa" odotetaan neuvottelu pöytään pääsyä. Toimintasuunnitelmaa seurataan kuntien organisoimalla työryhmällä.
--	--	-------------------------	--

Vastuutaho: **Eemeli Salomäki**, työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategia tulee voimaan	Linjaliikenteen suoritteet ja matkustajamäärät (vrt. vuoteen 2024)	Sisältyy talousarvioon, arvioidaan vuosittain sekä taloussuunnitelman yhteydessä.	Seuranta tilinpäätöksen yhteydessä
--	--	---	------------------------------------

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja

Ilmasto- ja ympäristötavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteutuminen 31.8.2025
Kuntien ilmastosuunnitelman toimeenpano	Kunnan ilmastosuunnitelmaa toteutetaan ja seurataan vuosittain mm. vaikuttavimpien ilmasto- ja ympäristölistauksien kirjauksien kautta. Vuonna 2025 kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että toimenpiteiden kirjatut edistävät konkreettisesti ilmasto-ohjelman tavoitteita	Kunnan ilmastosuunnitelma on hyväksytty ja hankekokonaisuuden maksatushakemus on toimitettu ympäristöministeriölle. Ilmastosuunnitelman seuranta toteutetaan syksyllä. Vuoden 2024 raportointi on toimitettu Suomen ympäristökeskukseen elokuussa 2025.
Vastuutaho: Annariina Keto , projektiasiantuntija		
Monta luontoa – Monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma 2023–2025 (kh 18.9.2023)	Esitetyt toimenpiteet vuodelle 2025 ohjelmassa, mm. Uuden luontokohteen suunnittelu ja toteuttaminen sekä Kunta-Helmi -hankkeen luonnonhoitotoimenpiteiden toteuttaminen.	Suunnitelman toimenpiteitä edistetään kevään resurssihaasteiden jälkeen mm. ulkopuolisen palveluntuottajan avulla.
Vastuutaho: Annariina Keto , projektiasiantuntija		
Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahanke	Tehdään riskikohteiden priorisointi. Laaditaan kiinteistöille suunnattu ohjeistus. Suoritetaan asiakkaiden kanssa soveltavat neuvontakäynnit.	Ohjeistus ja kohteiden riskinarviot laadittu ja neuvontakäynnit on aloitettu.
Vastuutaho: Annariina Keto , projektiasiantuntija, Mari Pihlaja-Kuhna , ympäristötarkastaja		

Osallisuus

Osallisuuden toimenpide		Toteutuminen 31.8.2025
Toimenpide: Asukkaiden kuuleminen asuinalueensa metsäsuunnitelman päivittämiseen ja uusien toimenpiteiden luonnosteluun	Kuvaus: Pyydetään asukailta kommentteja ja lähipuuston käsittelytoiveita kirjattavaksi suunnitelmiin ja / tai työohjeisiin. Tavoiteaikataulu: Jatkuva	Taajamametsänhoitotöissä kuultu Messilä Golfiin, Mursketien alueen yrittäjien sekä Hollolanraitin asukkaiden mielipiteitä ja toiveita.
Vastuutaho: Metsäasiantuntija		
Toimenpide Yrityskäynnit 50kpl/vuosi, Järjestetyt tapahtumat yrityksille 20kpl/vuosi	Kuvaus: Tullaan näkyväksi ja verkostoidutaan yrityskentässä tapaamisten ja tapahtumien kautta. Tavoiteaikataulu: Jatkuva	1-8/2025 aikana on vierailtu 28 yrityksessä ja oltu järjestämässä 17 tapahtumaa.
Vastuutaho: Elinkeinopäällikkö		
Työnhakija-asiakkaille tarjotaan ryhmätoimintoja ja erilaisia tilaisuuksia. Tavoite 4 krt/v	Kuvaus: Toteutetaan ryhmätoimintoja työnhakija-asiakkaille sekä osallistutaan/toteutetaan asiakkaille tilaisuuksia, joiden tavoitteena on työllistyminen tai koulutus. Tavoiteaikataulu: Siirtymävaihe	Yksilövalmennusta ja ryhmävalmennuksia (kaksi tuotettu 8/2025, kolmas alkamassa 9/2025).
Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö		
Lisätään kotoutujien palveluvalikoimaa ja toimintoja, jotka edesauttavat kotoutumista. Tavoite ryhmämuotoisia toimintoja 3 krt/v	Kuvaus: Toteutetaan ryhmätoimintoja eri palvelutarpeisiin niin työllisyyden edistämiseksi kuin vapaa-ajan toiminnoissa. Tavoiteaikataulu: Siirtymävaihe	Tuotetaan kerran viikossa vieraskielisille suunnattua toimintaa.
Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö		
Kuntalaiset osana Hollolan ilmastosuunnitelmaa	Kuvaus: Jaetaan tietoa kuntalaisille ja yrityksille ilmastotoimista ja järjestetään tilaisuuksia. Minimissään yksi kuntalaisille ja yksi yrityksille (Ilmastokumppaneiden kevätkokous) Tavoiteaikataulu: kevät 2025	Kunnan pääkirjastossa on esillä ns. viestintäkolmio ja esitteet. Viestintää jatketaan kunnan sähköisissä kanavissa. Selvitetään hankemahdollisuuksia kuntalaisten sitouttamiseen. Yritysten ilmastokumppanuusmallia kehitetään maakunnan alueella yhteistyössä muiden kuntien kanssa.
Vastuutaho: Projektiasiantuntija		

Palvelualueen tuloslaskelmat

Elinvoiman palvelualue (ilman Vesihuoltolaitosta)

Sitova TOIMINTAKATE

	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 577 887	3 553 131	5 748 500	3 947 232	68,67 %	1 801 268
Maksutuotot	281 988	200 582	296 000	234 382	79,18 %	61 618
Tuet ja avustukset	863 388	252 898	250 000	275 814	110,33 %	-25 814
Muut toimintatuotot	14 194 834	9 205 820	13 444 300	9 137 990	67,97 %	4 306 310
Toimintatuotot	20 918 097	13 212 431	19 738 800	13 595 418	68,88 %	6 143 382
Valmistus omaan käyttöön	93 175	176	50 000	0		50 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 192 312	-3 995 611	-6 038 600	-3 562 525	59,00 %	-2 476 075
Palvelujen ostot	-10 183 847	-5 521 292	-10 758 200	-5 994 071	55,72 %	-4 764 129
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 471 616	-2 168 846	-3 458 000	-1 815 086	52,49 %	-1 642 914
Avustukset	-1 412 135	-943 212	-2 284 000	-1 407 496	61,62 %	-876 504
Muut toimintakulut	-2 774 609	-1 645 343	-2 285 700	-1 443 264	63,14 %	-842 436
Toimintakulut	-24 034 519	-14 274 304	-24 824 500	-14 222 442	57,29 %	-10 602 058
TOIMINTAKATE	-3 023 247	-1 061 697	-5 035 700	-627 024	12,45 %	-4 408 676
Rahoitustuotot ja -kulut	383	270	0	-4		4
VUOSIKATE	-3 022 864	-1 061 427	-5 035 700	-627 028	12,45 %	-4 408 672
Poistot ja arvonalentumiset	-6 265 368	-3 922 884	-6 398 700	-3 949 729	61,73 %	-2 448 971
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 914 935	-3 922 884	-6 398 700	-3 949 729	61,73 %	-2 448 971
Kertaluonteiset poistot	-326 808					0
Arvonalentumiset	-23 625	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-9 288 232	-4 984 311	-11 434 400	-4 576 757	40,03 %	-6 857 643

Arvio määrärahan toteutumisesta

Käyttötalous

Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahankkeen alkuvuoden kulut näkyvät toteutumassa, vastaavat tulot näkyvät vuoden loppuun mennessä, kun hanke kokonaisuudessaan on raportoitu. Elinvoiman hallinnon talousarvioennuste on budjetoidun mukainen.

Työllisyyspalveluiden taloustilanne elää loppuvuoden aikana riippuen kunnan maksamista työmarkkinatuen kuntaosuuksista, jotka todennäköisesti tulevat nousemaan, yleisen työllisyystilanteen heikkenemisen johdosta. Säästöjä voi syntyä kunnan työllistämismäärärahoista, joita on käytetty alkuvuonna budjetoitua vähemmän.

Metsätalospuolella valtaosa koko vuoden tuloista on tullut ensimmäisellä vuosikolmanneksella. Koko vuoden osalta sekä tulot että kulut tulevat ylittymään arvioidusta siten, että toimintakate jää noin 100 000 euroa ylijäämäiseksi.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan maksutulot kertyy n. 50 000 euroa arvioitua enemmän. Tulokertymää kasvattavat mm. rakennusvalvontataksan korotus, mikä kompensoi rakentamislain alentamia lupamääriä ennakoitua enemmän, sekä yritystonttien kysynnästä aiheutunut yritystoiminnan rakennushankkeiden lisääntyminen.

Kuntatekniikan käyttötalouden kulut ovat toteuman osalta normaalilla tasolla ja noudattelevat edellisten vuosien toteuma%.

Kiinteistöpalveluissa kunnanviraston pukukustannukset alittavat budjetoidun noin 150 000 eurolla. Mahdollisesti säästöä syntyy myös muissa PTS korjauskustannuksissa.

Investoinnit

Talonrakennus

Uimahallihankkeeseen on talousarvioon varattu vuodelle 2025 7 M€, joka ei tule riittämään. Arvio tämän vuoden kustannuksista on noin 7,5 M€. Urakoitsijalaskutus ei toteutunut viime vuoden osalta ennustetusti. Hankkeelle on vuosille 2024 ja 2025 varattu talousarvioon yhteensä 13,3 M€ ja arvioitu toteuma on n. 13,0 M€. Opettajien rivitalojen käyttövesiputkien saneeraushankkeelle ei ole talousarvioissa varattu rahoitusta. Hankkeen kustannus oli 97 000 euroa.

Kuntatekniikka

Ystävyyssuntaraitin ja historiapolun toteutus siirtyy vuodelle 2026 vesihuoltosaneeraustarpeen vuoksi ja keskuskorttelien kehittämisen investoinnit siirtyvät vuodelle 2026. Kadunrakennuksen investointimäärärahaa jää käyttämättä n. 1 miljoonaa euroa.

Määrärahan toteutuminen vastualueittain

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 248 141	588 718	1 150 000	598 627	52,05 %	551 373
Toimintakulut	-3 411 703	-1 746 660	-3 281 000	-1 715 018	52,27 %	-1 565 982
TOIMINTAKATE	-2 163 562	-1 157 942	-2 131 000	-1 116 391	52,39 %	-1 014 609
Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 263 951	8 194 918	12 243 800	8 152 509	66,58 %	4 091 291
Toimintakulut	-8 011 930	-4 786 271	-8 243 500	-4 675 407	56,72 %	-3 568 093
TOIMINTAKATE	4 252 021	3 408 647	4 000 300	3 477 102	86,92 %	523 198
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	828 201	272 273	50 000	174 475	348,95 %	-124 475
Toimintakulut	-3 232 874	-1 911 240	-3 454 000	-1 874 896	54,28 %	-1 579 104
TOIMINTAKATE	-2 404 673	-1 638 967	-3 404 000	-1 700 421	49,95 %	-1 703 579
Kuntatekniikka	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	805 635	307 414	362 500	335 370	92,52 %	27 130
Valmistus omaan käyttöön	93 175	176	50 000	0	0,00 %	50 000
Toimintakulut	-2 698 302	-1 562 418	-2 745 200	-1 524 851	55,55 %	-1 220 349
TOIMINTAKATE	-1 799 492	-1 254 828	-2 332 700	-1 189 481	50,99 %	-1 143 219
Kaavoitus- ja maankäyttöpäalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 421 505	1 065 957	1 434 000	1 437 545	100,25 %	-3 545
Toimintakulut	-1 766 530	-1 104 479	-2 053 800	-1 320 457	64,29 %	-733 343
TOIMINTAKATE	-345 025	-38 522	-619 800	117 088	-18,89 %	-736 888
Rakennus- ja ympäristövalvonta	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	283 825	191 847	205 000	238 503	116,34 %	-33 503
Toimintakulut	-842 006	-521 955	-768 900	-496 179	64,53 %	-272 721
TOIMINTAKATE	-558 181	-330 108	-563 900	-257 676	45,70 %	-306 224
Siivous- ja ruokapalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 066 839	2 591 306	4 293 500	2 658 388	61,92 %	1 635 112
Toimintakulut	-4 071 173	-2 641 281	-4 278 100	-2 615 635	61,14 %	-1 662 465
TOIMINTAKATE	-4 334	-49 975	15 400	42 753	277,62 %	-27 353

Tärkeänä yksittäisenä alueena elinkeinopalveluissa on työskennelty Nostavan alueen parissa. Alueella on tällä hetkellä menossa osayleiskaava työ kaavoituksen toimesta ja rinnalla kulkee Ladecin kanssa yhteinen Green Logistics & Technology Park (GLTP) -hanke. Hankkeen tavoitteena on kehittää alueen konseptia, kartoittaa potentiaalisia toimijoita ja toimintamalleja.

Elinkeinopalveluiden tärkeimpiä tehtäviä on kohdata kunnan yrityksiä ja yrittäjiä. Tärkeitä kanavia näihin kohtaamisiin ovat yrityksille järjestetyt tapahtumat ja vierailut yrityksissä. Elokuun loppuun mennessä järjestettiin 16 tapahtumaa ja vierailtiin 28 yrityksessä. Yritysvierailuja toteutettiin yhdessä Työllisyyspalveluiden, kunnanjohtajan ja Ladecin kanssa. Yrityksistä saadaan arvokasta tietoa siitä, miten kunta voi edistää yritysten toimintaympäristöä ja toisaalta saamme välitettyä yrityksiin informaatiota työllistämisen palveluista, Ladecista ja tapahtumista.

Elinkeinopalvelut ovat yhdessä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa kehittänyt kunnan ei lakisääteisiä työnantajapalveluita. Työ on kesken ja jatkuu vuoden 2025. Tavoitteena ovat yrityksiä ja hollolalaisia työnhakijoita aidosti hyödyttävät ketterät palvelut.

Kiinteistöpalvelut

Uimahallinhankeen aloituskokous pidettiin 4.6.2024 ja hanke käynnistyi. Hanke on viime vuoden ja tämän kevään aikana edennyt yleisaikataulussa. Työmaakokouksia on pidetty kuukausittain ja urakoitsijapalavereita viikoittain.

Tiilikankaan koulun tilojen sijoittumisen hanke Salpakankaankoululle aloitettiin suunnittelun osalta tammikuussa ja töiden osalta maaliskuussa. Hanke eteni aikataulussa ja valmistui 25.7.2025.

Kunnanviraston purkuhanke käynnistyi 30.1.2025 ja valmistui 29.8.2025. Herralan koulun maalämpöhanke kilpailutettiin ja urakoitsijaksi valittiin Lem-Kem Oy 14.2.2025.

Kesän muut hankkeet (n. 40 kpl) toteutettiin kesän aikana.

Paimelan koulun osalta tehtiin Polygonin toimesta laaja kuntoselvitys, altistumisenarviointi ja kustannusarvio korjaustoimenpiteistä. Jatkotoimenpiteistä tehdään päätöksiä syksyn aikana.

Kankaan koulun tulipalon 10.8.2025 vuoksi yhtiö toteutti Tiilikankaan koulun väliaikaisten tilojen käyttöönoton yhteistyössä kunnan muiden palvelualueiden ja Polygon Oy:n kanssa. Kankaan koulun purku-urakasta tehtiin urakkasopimus vakuutusyhtiön valitseman urakoitsijan JVT-Pesutekniikka Oy:n kanssa. Vakuutuskäsittelyä jatketaan syksyn aikana.

Hollola-talon suunnittelu aloitettiin arkkitehtisuunnittelun osalta kesäkuussa arkkitehtitoimisto Rosberg Ikävalko Oy:n kanssa. Hankkeen hankesuunnitelmaa ja kustannusarvioita valmisteltiin yhteistyössä kunnan virkamiesten kanssa. Hankkeen ohjausryhmä hyväksyi hankesuunnitelman ja viitesuunnitelmat jatkotoimenpiteitä varten 19.8.2025 kokouksessa.

Hollola osallistuu Motivan järjestämään jäähallien energiatehokkuuden parantamisen työryhmään yhdessä 7 muun kunnan kanssa.

Jakson aikana toteutettiin seuraavat merkittävimmät investointihankkeet: Uimahallin peruskorjauksen hankevaihe, Salpakankaan koulun tilojen muutostyö Tiilikankaan koulun oppilaille ja Herralan koulun lämmitystavan muutos maalämmölle.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Liikennepalvelut

Seudullisesti tänä vuonna hyväksytyssä joukkoliikenteen palvelutasotarkastelussa sekä myöhemmin syksyllä 2024 lausunnonle tulevassa joukkoliikenteen seutustrategiassa otetaan kantaa nykytilanteeseen ja joukkoliikenteen tavoitteisiin ja kehittämistarpeisiin tulevaisuudessa. Seurataan ja reagoidaan joukkoliikenteen valtakunnallisessa ja seudullisessa toimintakentässä tapahtuviin erilaisiin muutoksiin (mm. kulkutavat, energia-/ympäristöpolitiikka, palveluverkkorakenne, yms.).

Määrärahataso on vakiintunut useamman poikkeusvuoden jälkeen ja matkustajamäärien kehitys on ollut suotuisaa. Matkalipun hintaan on tiedossa korotusta ainakin todennäköisen arvonlisäverokannan muutoksen takia.

Elinkeinopalvelut

Strategiset hankkeet kattavat elinkeinopalveluiden tehtäväkokonaisuudet ja niiden kehittämisen. Yritysalueiden kilpailukykyä kehitetään entisestään ja elinvoimaan vaikuttavia haasteita ja mahdollisuuksia tunnistetaan aktiivisesti. Yrityskentän kehittymisen ja kehittämisen tueksi ja selkeämmän toimintamallin luomiseksi tehdään laajaa yhteistyötä.

Tavoitteellista, ratkaisukeskeistä, parempaa, nopeampaa ja selkeämpää palvelua yrityksille niin kehittämiseen, laajentamiseen kuin myös sijoittumiseen.

Kiinteistöpalvelut

Hollolan Tilapalvelu Oy toteuttaa palvelusopimuksen mukaisesti kiinteistöjen ylläpitoa ja Hollolan uimahallin peruskorjaushankkeen rakennuttamista vuoden aikana. Yhtiö osallistuu myös keskuskorttelit hankkeen talonsuunnitteluun tarvittavilla toimenpiteillä. Muilta osin yhtiö toteuttaa valtuuston hyväksymää investointiohjelmaa 2025. Energiatohokkuuteen ja energian säästöön panostetaan vuoden aikana.

Palveluiden osalta kartoitetaan palvelusopimuksessa määriteltyjä asioita ja luodaan niiden toteuttamiseksi uusia käytäntöjä. Yhtiö osallistuu kiinteistöjen salkutuksen myötä mahdollisten myytävien kohteiden myyntiprosessiin yhteistyössä kunnan kanssa.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	175 949	62 726	0	56 942		-56 942
Toimintakulut	-590 838	-336 291	-448 200	-299 279	66,77 %	-148 921
TOIMINTAKATE	-414 889	-273 565	-448 200	-242 337	54,07 %	-205 863

Liikennepalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 072 192	525 991	1 150 000	541 684	47,10 %	608 316
Toimintakulut	-2 682 987	-1 325 406	-2 691 500	-1 340 092	49,79 %	-1 351 408
TOIMINTAKATE	-1 610 795	-799 415	-1 541 500	-798 408	51,79 %	-743 092

Elinkeinopalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	0	0	0	0		
Toimintakulut	-137 879	-84 964	-141 300	-75 647	53,54 %	-65 653
TOIMINTAKATE	-137 879	-84 964	-141 300	-75 647	53,54 %	-65 653

Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 263 951	8 194 918	12 243 800	8 152 509	66,58 %	4 091 291
Toimintakulut	-8 011 930	-4 786 271	-8 243 500	-4 675 407	56,72 %	-3 568 093
TOIMINTAKATE	4 252 021	3 408 647	4 000 300	3 477 102	86,92 %	523 198

Tuloslaskelma

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	906 227	531 800	958 000	547 754	57,18 %	410 246
Tuet ja avustukset	350 949	62 726	200 000	56 942	28,47 %	143 058
Muut toimintatuotot	12 254 916	8 189 109	12 235 800	8 146 440	66,58 %	4 089 360
Toimintatuotot	13 512 092	8 783 635	13 393 800	8 751 136	65,34 %	4 642 664
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-367 617	-231 711	-330 500	-234 208	70,86 %	-96 292
Palvelujen ostot	-7 100 881	-3 883 008	-7 546 700	-4 171 605	55,28 %	-3 375 095
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 952 462	-1 214 029	-2 001 100	-970 226	48,48 %	-1 030 874
Avustukset	-24 500	-24 000	-24 000	-24 000	100,00 %	0
Muut toimintakulut	-1 978 173	-1 180 184	-1 622 200	-990 386	61,05 %	-631 814
Toimintakulut	-11 423 633	-6 532 932	-11 524 500	-6 390 425	55,45 %	-5 134 075
TOIMINTAKATE	2 088 459	2 250 703	1 869 300	2 360 711	126,29 %	-491 411
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-1	0	0		0
VUOSIKATE	2 088 459	2 250 702	1 869 300	2 360 711	126,29 %	-491 411
Poistot ja arvonalentumiset	-3 936 437	-2 397 709	-3 992 600	-2 428 331	60,82 %	-1 564 269
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 847 978	-147 007	-2 123 300	-67 621	3,18 %	-2 055 680

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.8.2025
Käynnistyneet sijoittumisneuvottelu 20kpl Sijoittuneet yritykset 2kpl	Toimenpiteillä jo itsessään numeerinen tavoite	Sisältyy talousarvioon	Yritysten kanssa on sijoittumisesta menossa useampi neuvottelu. 31.8. mennessä on varattu kolme tonttia, vuokrattu yksi ja myyty kaksi tonttia.

Vastuutaho: Elinkeinopäällikkö

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.8.2025
Soiva Metsä – ystävämetsä Suomussalmelta	Kartoitus ja toteutus	Sisältyy talousarvioon	Toteutetaan syksyn 2025 aikana Kunnontiimiin ja ulkoisen palveluntuottajan kanssa.

Vastuutaho: Projektiasiantuntija

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntakokeilulain mukainen toiminta päättyi 31.12.2024 ja vuoden 2025 alusta työvoimaviranomaiset siirtyvät työllisyysalueille. Hollola luotsaa vastuukuntana Päijät-Hämeen työllisyysaluetta ja muutoksen myötä kuntaan rakentuu toiminnaltaan uudenlaiset, kunnan elinvoimaa ja työvoimaviranomaisen työtä tukevat työllisyyspalvelut.

Työllisyyden kehitys on muutaman vuoden ajan ollut havaittavissa haasteellisempänä, jossa on korostunut pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden kasvu, väestörakenteen muutos ja taloustilanteen laskusuhdanne. Myös korona-ajan ja Ukrainan sodan tuomat poikkeustilanteet herättivät entistä vahvemman tarpeen ennakointiin, tiedolla johtamiseen ja varautumiseen. Hollolan kunnassa työllisyystilanne on myötäillyt valtakunnallista tilannetta, tosin poikkeusaikojen vaikutukset näkyvät työllisyyspalveluissa usein viiveellä.

Hollolan työllisyyspalveluissa on alkuvuoden tuotettu valmennuspalveluita, otettu käyttöön työllisyyden kuntalisä (Hollola-lisä), sekä tarjottu työllisyyttä sekä yrittäjyyttä edistäviä tukia kuten kesätyöseteli ja kesäyrittäjyysseteliä, jotka tukivat nuorten työllisyyttä ja osallisuutta. Nuorille suunnattu monialaista palvelua tarjoava Ohjaamo aukeaa syyskuussa. Vieraskielisten palvelua on tehostettu ja yhteistyötä IHL ja IWL kanssa lisätty. ESR+ hankehaku: vieraskielisten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien tukemiseksi työelämään siirtymiseksi, odotamme tuloksia. Uutta ESR+ hanke hakua suunnitellaan Etelä-Suomen ESR+, Päijät-Hämeen aluehaku, erityistavoite 4.2 Uutta osaamista työelämään. Työvoima- ja kotoutumispalvelut on aloittanut yhteistyön elinkeinopäällikön kanssa, esimerkiksi yrityspalveluita tehostamalla.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalveluiden palvelut muuttuvat, kun työllisyysalueet aloittavat toimintansa, lakimuutosten myötä mm. kuntakokeilulain mukaiset tehtävät poistuvat ja palkkatuettu työllistäminen lakkaa. Työllisyyspalveluiden toiminnallisuuteen ja palvelun painopisteisiin vaikuttaa olennaisesti myös rahoitusmallin muutos.

Työllisyyspalveluiden toiminnan painopisteet vuonna 2025 nousevat lakimuutosten ja talouden kautta. Toiminnallisuudessa korostuu kunnan elinvoima, houkuttelevuus ja pitovoima sekä valmennukselliset palvelut ja työllisyyttä edistävät toiminnot, joissa mm. osaamisen kehittämisen ratkaisujen väyliä nostetaan vahvemmin ja laajemmin mukaan. Työllisyyspalveluiden toiminnassa nousee entistä vahvempaan elinkeinopalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö ja yrityksille tarjottavien palveluiden ratkaisut. Tämän lisäksi nuorten palveluissa Ohjaamo-toimintaa ja nuorisopalveluiden kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään sekä huomioidaan kotoutumislain muutos ja sitä kautta vastuiden kasvaminen kuntasektorilla. Työllisyyspalveluissa, ja kokonaisuudessaan kunnan työllisyyttä edistävissä palveluissa, korostuu verkostoyhteistyön merkitys siirtymävaiheessa, jonka rahoitusmallin muutos ja työvoimaviranomaisen tehtävien siirtyminen kuntien vastuulle luo.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	828 201	272 273	50 000	174 475	348,95 %	-124 475
Toimintakulut	-3 232 874	-1 911 240	-3 454 000	-1 874 896	54,28 %	-1 579 104
TOIMINTAKATE	-2 404 673	-1 638 967	-3 404 000	-1 700 421	49,95 %	-1 703 579

Tuloslaskelma

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	105 228	9 886	0	1 263		
Tuet ja avustukset	455 470	178 810	50 000	161 968	323,94 %	-111 968
Muut toimintatuotot	267 503	83 577	0	11 244		-11 244
Toimintatuotot	828 201	272 273	50 000	174 475	348,95 %	-124 475
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 610 049	-1 061 986	-1 243 800	-551 691	44,36 %	-692 109
Palvelujen ostot	-343 691	-105 269	-107 500	-67 112	62,43 %	-40 388
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 983	-7 073	-9 300	-21 573	231,97 %	12 273
Avustukset	-1 171 605	-703 183	-2 055 000	-1 186 589	57,74 %	-868 411
Muut toimintakulut	-50 545	-33 730	-38 400	-47 930	124,82 %	9 530
Toimintakulut	-3 232 873	-1 911 241	-3 454 000	-1 874 895	54,28 %	-1 579 105
TOIMINTAKATE	-2 404 672	-1 638 968	-3 404 000	-1 700 420	49,95 %	-1 703 580
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 404 672	-1 638 968	-3 404 000	-1 700 420	49,95 %	-1 703 580

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.8.2025
Neuvonta- ja ohjauspalvelujen tehokkuus ja tavoitavuus;	Tavoitettujen asiakkaiden määrä (ml. tilaisuudet)	Sisältyy talousarvioon	184

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Työllisyyspalvelujen valmennuksellisten asiakkaiden tavoitteellisen asiakasprosessin onnistuminen	Valmennuksessa olevista asiakkaista 60% siirtyy positiivisesti eteenpäin	Sisältyy talousarvioon	arvio 30%
---	--	------------------------	-----------

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Kuntatekniikka

Vastuutaho: **Sauli Tiensuu**, kuntatekniikan päällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntatekniikan vastuualueelle kuuluvat liikennealueiden (kadut, kevyen liikenteen väylät, parkkialueet, sillat sekä katu- ja liikennevalot), puistojen ja yleisten alueiden (puistot, tori ja aukiot sekä leikkipaikat) sekä liikuntapaikkojen ja -alueiden (Heinsuon urheilukeskus, jäähallin jäänhoito, urheilukentät, uimarannat, ladut ja ulkoilureitit) kunnossapito ja rakentaminen.

Kuntatekniikan yleisten alueiden alueurakoitsijan kanssa on käyty kevään aikana neuvotteluja sopimuksen ennen aikaisesta purkamisesta. Sopimuksen päättäminen on päätöksenteossa toukokuussa. Sopimuksen päättämisestä yhteisymmärryksessä päätettiin Kunnanhallituksen kokouksessa 26.5.2025. Uuden alueurakan palvelutuottajan on määrä aloittaa työt 1.10.2025.

Kuntatekniikan hallinnon henkilöstö ollut kesän ja kevään pääosin työllistettynä alueurakan kilpailutuksen vuoksi ja asioita on jouduttu priorisoimaan kilpailutuksen läpivienniksi. Hankinnan valmistelua tehtiin jo keväästä lähtien. Kilpailutus suoritettiin 4.7.-7.8.2025.

Edellisen sopimuksen loppuunsaattaminen ja uuden sopimuksen aloittaminen sitoo edelleen loppuvuoden ja tulevan vuoden osalta kuntatekniikan henkilöstöä.

Investointien puolella vuonna 2024 aloitetut työmaat (Sorvasen alueen rakentaminen ja Paassilta-Hopeakallio rv.8) ovat hyvässä tilanteessa ja ovat valmistuneet sopimuksen mukaisesti kesällä. Keväällä kilpailutuksessa Heinsuon akk:n peruskorjaus sekä Soramäen kiertoliittymän rakentaminen. Työmaat ovat tarkoitus valmistua vuoden 2025 aikana. Ystävyyskuntaraitin ja historiapolun osalta toteutus siirtyy vuodelle 2026 vesihuoltosaneeraustarpeen vuoksi. Keskuskorttelien kehittämisen investoinnit siirtyvät vuodelle 2026 ja katusuunnitelmista on pyydetty sopimuskonsultilta tarjousta. Myöskin Pukkomäen työmaatien kilpailutus suoritettiin kesän aikana. Investointien muutospainetta ei ole vielä selvinnyt.

Kuntatekniikan oman henkilöstön voimin toteutettiin Kalevan leikkipuisto, jonka välinetoimittajaksi valittiin yleisöäänestyksellä Kompan. Terveystien virkistyspalvelualueen pyöräreittien ja tasapainoalueen suunnitelmat ovat saatu valmiiksi. Reittien on määrä valmistua lokakuun loppuun mennessä.

Ulkoliikuntapaikkojen osalta on uimarantojen turvallisuusasiakirja päivitetty kesän aikana sekä riskienarviointi suoritettu kesällä uimakauden alettua. Vesikansan liikuntapaikkojen hoidon palvelusopimus on määrä kilpailuttaa syksyn aikana ja uusi palveluntuottaja aloittaa työt joulukuun alussa.

Kuntatekniikalla ollut keväällä käynnissä rekrytointeja ylläpitovalvojan ja rakennuttajan osalta. Molemmat paikat saatu täytettyä ja työntekijät aloittivat työt kesäkuussa 2025.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Paassilta-Hopeakallio alueen esirakentaminen, Sorvasen asemakaava-alueen rakentaminen, Terveystien sillankorjaus sekä Keskuskortteleihin liittyvän infran rakentaminen. Terveystien virkistyspalvelualueutta edistetään seuraavalla vaiheella ja jatketaan yleissuunnitelman laadintaa. Leikki- ja ulkoliikuntapaikkojen kunnostussuunnitelmat päivitetään ajan tasalle.

Tavoitteena on kehittää toimintaa uuden alueurakoitsijan kanssa hyvässä yhteistyössä siten, että saavutetaan tavoiteltu työn laatu. Alueurakoitsijan kanssa haasteita urakoitsijan henkilöstön pysyvyyden kanssa.

Kuntatekniikka	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	805 635	307 414	362 500	335 370	92,52 %	27 130
Valmistus omaan käyttöön	93 175	176	50 000	0	0,00 %	50 000
Toimintakulut	-2 698 302	-1 562 418	-2 745 200	-1 524 851	55,55 %	-1 220 349
TOIMINTAKATE	-1 799 492	-1 254 828	-2 332 700	-1 189 481	50,99 %	-1 143 219

Tuloslaskelma

Kuntatekniikka	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	97 815	29 124	34 000	28 687	84,37 %	5 313
Maksutuotot	12 338	11 111	82 000	0	0,00 %	82 000
Tuet ja avustukset	16 558	0	0	41 639		-41 639
Muut toimintatuotot	678 923	267 178	246 500	265 045	107,52 %	-18 545
Toimintatuotot	805 634	307 413	362 500	335 371	92,52 %	27 129
Valmistus omaan käyttöön	93 175	176	50 000	0	0,00 %	50 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-729 362	-458 380	-722 300	-475 498	65,83 %	-246 802
Palvelujen ostot	-1 506 116	-805 152	-1 513 100	-829 152	54,80 %	-683 948
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-341 148	-210 689	-368 100	-156 967	42,64 %	-211 133
Muut toimintakulut	-121 677	-88 197	-141 700	-63 234	44,63 %	-78 466
Toimintakulut	-2 698 303	-1 562 418	-2 745 200	-1 524 851	55,55 %	-1 220 349
TOIMINTAKATE	-1 799 494	-1 254 829	-2 332 700	-1 189 480	50,99 %	-1 143 220
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0		0
VUOSIKATE	-1 799 494	-1 254 829	-2 332 700	-1 189 480	50,99 %	-1 143 220
Poistot ja arvonalentumiset	-2 289 540	-1 498 431	-2 384 600	-1 510 570	63,35 %	-874 030
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 089 034	-2 753 260	-4 717 300	-2 700 050	57,24 %	-2 017 250

Kehitys- ja Kaavoituspalvelut

Vastuutaho: Ilkka Korhonen, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelujen vastuualueelle kuuluvat kunnan kehittäminen kaavoituksellisin keinoin laatimalla yleis- ja asemakaavoja, joilla varmistetaan riittävä tonttireservi huomioiden kunnan kasvusuunnat. Palveluihin kuuluvat maankäytön tehtävät, joista merkittävien on maanhankinta ja tonttimyynti/vuokraus. Paikkatietopalvelut liittyvät molempiin päätehtäviin sekä kunnan yleisiin paikkatietotarpeisiin tukipalveluina.

Tarkastelujaksolla kaavoitusohjelman mukaisista töistä Pyhäniemen vanhainkodin ympäristön asemakaava oli hyväksymiskäsittelyssä. Salpakankaan koulun ympäristön asemakaavamuutoksen luonnos ja Kukkilan Vähäselänojan asemakaavan luonnos olivat nähtävillä. Kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmia oli nähtävillä Keskuskatu 12 asemakaavan muutoksen ja Manskiven Pykälistönmäen ranta-asemakaavan muutoksen laatimistöistä.

Maankäytöstä merkittävimmät tarkastelujakson töistä olivat maanhankinnassa seuraavat: Hirvimäen asemakaavoitettuun pientaloalueeseen etelästä rajoittuva noin 9,9 hehtaarin kiinteistö ostettiin tulevaisuuden kaavoitustarpeita varten ja Nostavalta Nostavantien varteen sijoittuvalta asemakaavoituskohteisiin rajoittuvalta alueelta ostettiin n. 22,0 hehtaaria. Muita maanhankintaneuvotteluita jatkettiin Nostavan alueella. Lisäksi kunta päätti ostaa Nostavalta n. 11,3 hehtaarin alueen tavoiteltava henkilöliikenneasemapaikan ympäristöstä.

Vuosien 2023 – 2024 tehtyjen avohakkuiden uudistamistyöt on kilpailutettu ja osin jo toteutettu yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa vuoden 2025 aikana. Taajamametsänhoitotöissä painopiste siirtyy Hämeenkoskelle loppuvuodeksi ja työt siellä jatkuvat 2026 aikana. Kunta toteuttaa metsäsuunnitelmaa ja tavoittelee viihtyisämpiä ja turvallisempia lähimetsiä asutuksen liepeillä.

Alkuvuonna käynnistyneessä Nostavan logistiikkakeskusalueen ensiharvennushankkeessa päästiin töihin elokuun alusta lintujen pesimäaikarauhoituksen päätyttyä. Työt ovat edenneet odotetusti ja leimikon loppumittaus menee suunnitellusti vuoden 2026 puolelle. Puukauppa tehtiin parhaiden hintojen aikaan ja hanketta voidaan pitää toistaiseksi hyvin onnistuneena.

Lapsia ja nuoria on perehdytetty metsänhoitoon vuoden 2025 aikana. Viime talvena pidettiin pienimuotoinen hakkuunäytös Nostavan koulun oppilaille, kun pienmoto oli harventamassa koulun lähimetsää. Syyskuussa Kalliolan koulun oppilaat pääsivät istuttamaan männyn ja kuusen taimia koulun viereiseen Kalliomettään.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Kaavoitus

Vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa jatketaan vuonna 2023 ja 2024 alkaneita mittavampia kaavoitushankkeita, joilla saadaan huomattavasti ja monipuolisesti lisättyä asuintonttimäärää. Kaavoituksen sisältö painottuu vuonna 2025 uudisasuntoalueiden kaavoituksien jatkamiseen Salpakankaan koulun ympäristössä, Vesikansassa Vähäselänojan ja Norolanpellon alueella sekä Nostavassa Kyyhkylä I ja II asemakaavoihin. Lisäksi asuinalueen asemakaavoitusta tehdään Hämeenkosken keskusta-alueelle päivittämällä ja laajentamalla nykyistä kaavaa. Näillä asemakaavoituskohteilla luodaan Hollolan lähivuosisien kasvusuunnille runsaasti asumisen tontteja, vuonna 2025 noin 125 pientalohuoneistoa

Vuonna 2025 merkittävimmät pientalotonttimäärän kasvut suuntautuvat Nostavan Kyyhkylään ja Vesikansassa Norolanpellon ja Vähäselänojan alueille. Näiden keskeisimpien uudisasuntoalueiden yhteenlaskettu

tonttimäärä on noin 110 kpl erillispientalotonttia ja 8 kpl asuinpientalo/rivitalotonttia. Kyseiset kohdealueet eivät kuitenkaan vastaa pidemmän aikavälin tonttituotannon tarpeita strategisen tavoitteiden mukaisesti ja siksi kasvusuuntien maanhankinta on hyvin merkittävässä roolissa tulevien vuosien asuin- ja yritysalueiden kaavoituksen mahdollistamiseksi. Yritysalueen asemakaavoituksessa ensivuoden kohteena on Paassillan alueen kasvattaminen valtatievarressa.

Vuonna 2024 aloitettiin keskeisen pidemmän aikavälin kasvun mahdollistava Nostavan osayleiskaavoitus ja lisäksi kierrätysalueen osayleiskaavoitus. Kyseinen Nostavan alue tulee olemaan kuntakeskuksen kasvusuunta ja kaavalla tavoitellaan rautatieaseman toteuttamista Hollolaan. Näin lisätään julkisen liikenteen käyttöä ja saavutettavuutta.

Maanomaisuus ja paikkatieto

Vuonna 2024 maata on ostettu tähän mennessä Salpakankaalta ja Nostavalta noin 30 hehtaaria ja lisäksi tulossa noin 7 hehtaarin alue Kalliolassa. Neuvotteluja on käynnissä Nostavalla, Salpakankaalla ja Vesikansassa, joiden maanhankinnan arvioidaan toteutuvan 2024–2025 vuoden vaihteessa. Asuintontteja on myynnissä/vuokrauksessa kuntakeskuksessa Hirvimäen alueilla, Vesikansassa Tasatarhan alueella, Herralassa, Hämeenkoskella ja Nostavalla.

Syksyn 2024 aikana rekrytoidaan paikkatietoasiantuntijaa, jonka työpanos toivotaan olevan käytössä heti alkuvuodesta 2025.

Metsätalous ja taajamametsien hoito

Vuoden 2025 kuluessa saatetaan tarvittavilta osin päätökseen niiden kuvioiden uudistamistyöt, jotka on myyty pystykaupalla vuonna 2023 ja hakattu vuosien 2023–2025 aikana. Kantorahatulot allokoidaan suunnitelman mukaisesti eri kalenterivuosille. Työ metsävaratiedon ajantasaistamiseksi jatkuu vuoden 2025 loppupuolelle saakka.

Vuonna 2025 kaikki hakkuu- ja hoitotyörästit tehdään Hämeenkosken, Herralan sekä Hollolan kirkonseudun alueilta niin metsätalousalueilta kuin taajamametsistäkin. Painotus on työmaiden keskittämisessä ja energiapuukorjuussa. Kunta pyrkii käyttämään hyödyksi korkeasuhdanteen energiapuumarkkinoilla

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Kaavoitus	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	15 477	14 769	10 000	1 850	18,50 %	8 150
Toimintakulut	-908 129	-396 558	-990 400	-498 510	50,33 %	-491 890
TOIMINTAKATE	-892 652	-381 789	-980 400	-496 660	50,66 %	-483 740

Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 025 444	683 491	994 000	730 248	73,47 %	263 752
Toimintakulut	-750 768	-650 385	-816 800	-553 205	67,73 %	-263 595
TOIMINTAKATE	274 676	33 106	177 200	177 043	99,91 %	157

Metsätalous	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	380 584	367 696	430 000	705 447	164,06 %	-275 447
Toimintakulut	-107 633	-57 537	-246 600	-268 742	108,98 %	22 142
TOIMINTAKATE	272 951	310 159	183 400	436 705	238,12 %	-253 305

Tuloslaskelma

Kehitys- ja kaavoituspalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	419 627	395 999	458 000	722 283	157,70 %	-264 283
Maksutuotot	8 565	4 000	14 000	0	0,00 %	14 000
Muut toimintatuotot	993 313	665 957	962 000	715 262	74,35 %	246 738
Toimintatuotot	1 421 505	1 065 956	1 434 000	1 437 545	100,25 %	-3 545
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-779 389	-504 262	-828 300	-536 914	64,82 %	-291 386
Palvelujen ostot	-602 238	-371 735	-985 100	-553 638	56,20 %	-431 462
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 919	-10 510	-12 800	-34 742	271,42 %	21 942
Avustukset	-126 031	-126 031	-127 000	-107 000	84,25 %	-20 000
Muut toimintakulut	-245 954	-91 943	-100 600	-88 163	87,64 %	-12 437
Toimintakulut	-1 766 531	-1 104 481	-2 053 800	-1 320 457	64,29 %	-733 343
TOIMINTAKATE	-345 026	-38 525	-619 800	117 088	-18,89 %	-736 888
Rahoitustuotot ja -kulut	427	314	0	-4		4
VUOSIKATE	-344 599	-38 211	-619 800	117 084	-18,89 %	-736 884
Poistot ja arvonalentumiset	-7 935	-5 290	-2 200	-2 074	94,27 %	-126
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-352 534	-43 501	-622 000	115 010	-18,49 %	-737 010

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseksi tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.8.2025
Hollolan kunnan metsäohjelma	Metsäohjelma puuttuu	Sisältyy talousarvioon	Valmistuu Hämeen metsäohjelman (Metsäkeskus) rinnalla vuoden loppuun mennessä

Vastuutaho: Metsäasiantuntija

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuutaho: **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Rakennusvalvonnassa on keskitytty alkuvuonna uuden rakentamislain voimaantulon aiheuttamiin muutoksiin. Kunnan rakennusjärjestys sekä tarvittavat muutokset esim. sovelluksiin ja asiakasohjeisiin tehtiin vuoden alussa. Muutostilanne on aiheuttanut runsaasti asiakaskysymyksiä ja neuvontatarvetta. Yritystonttien kysynnän kasvu näkyy yritystoiminnan rakentamishankkeiden käynnistymisenä. Myös pientalorakentaminen on hieman elpynyt edellisten vuosien tasolta.

Ympäristövalvonnassa on jatkettu vireillä olevien vaativien yhteislupahakemusten (maa-aines- ja ympäristölupa) valmistelua. Valmistuneista päätöksistä on tehty muutostenhakuja, mikä työllistää myös päätösten valmistumisen jälkeen. Vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpanon projektissa on käsitelty viimeisiä vapautushakemuksia mikä on vaikuttanut muuhun työtilanteeseen, kun projektin määräaikainen työpanos päättyi 2024 lopussa. Projektista valmisteltiin loppuraportti tiedoksi toimielimille kevätkauden aikana. Kevät- ja kesäkauteen painottuvat haittailmoitukset ja niiden käsittely ovat osaltaan kuormittaneet työtilannetta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan maksutuloja kertyy n. 50 000 e arvioitua enemmän. Tulokertymää kasvattavat mm. rakennusvalvontataksan korotus, mikä kompensoi rakentamislain alentamia lupamääriä ennakoitua enemmän, sekä yritystonttien kysynnästä aiheutunut yritystoiminnan rakennushankkeiden lisääntyminen.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

2025 vuoden alussa voimaan tuleva uusi rakentamislaki muuttaa rakentamisen luvanvaraisuutta ja tulee vähentämään lupahakemusten määrää. Samalla laki tuo luvanvaraiseen rakentamiseen uutta sääntelyä ja uusia tehtäviä rakennusvalvonnalle. Luvan tarpeesta vapautettu rakentaminen lisää oletettavasti jälkivalvontaa ja asiakasyhteydenottojen selvittämistä. Tiedonhallinta ja rekisteritietojen toimittaminen muuttuu siirtymäajan puitteissa ja edellyttää tietojärjestelmien muutoksia, sekä työpanosta tietojen käsittelyssä. Sääntelyn muuttuminen lisää ohjauksen ja neuvonnan tarvetta alkuvaiheessa ja kaikkia käytäntöjä tulee varautua päivittämään kokemusten ja tarpeiden perusteella.

Arkistojen digitointia jatketaan kunnan omana työnä konsernipalvelujen toimesta, tavoitteena saada 2025 aikana valmiiksi kaikki digitoitavaksi suunniteltu rakennuslupa-aineisto. Digitoinnin valmistuminen mahdollistaa aineistojen tarjonnan lisäämistä sähköisessä kauppapalvelussa. Edellisinä vuosina toteutettu kiinteistöveroselvitys aiheuttaa vielä asiakaspalvelun tarvetta muuttuneisiin verotietoihin liittyvinä asiakaskyselyinä.

Ympäristövalvonnan toiminta pohjautuu 2022-2025 välille hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan ja vuosittain hyväksyttaviin tarkempiin valvontaohjelmiin. Valvontasuunnitelman päivittäminen 2026 alkavalle kaudelle on ajankohtaisena työnä. Toiminta keskittyy 2025 viranomaistehtäviin. Vireillä on useita vaativia maa-aines- ja ympäristölupa-asioita, jotka edellyttävät työpanoksen keskittämistä lupa-asioihin. Työtilanteen mahdollistaessa osallistutaan myös edistämistehtäviin ja annetaan ympäristönsuojelun asiantuntija-apua projektiasiantuntijalle hanke- ja projektitehtävissä, kuten esim. strategiaan ohjelmiin perustuvan "monta luontoa"-ohjelman toteutuksessa.

Vesistötyötä tehdään yhteistyönä alueen vesistötyöhön keskittyneiden yhteisöjen kanssa. Hollolan vesistövisio 2020–2025-ohjelman päivittäminen uudelle kaudelle on ajankohtaisena tarpeena. Vesistötyössä ajankohtaisina yhteistyöhankkeina ovat esim. Teuronjoen patohankkeen toteutus, Hahmajärven patohankkeeseen osallistuminen ja Vähä-Tiilijärven tilanteen edellyttämät toimenpiteet. Lisäksi osallistutaan muiden vesistöjen osalta yhteistyöhön tarpeen mukaan. Pienjärvien tilan seuranta tehdään 2022–2027 ajalle hyväksytyn seurantaohjelman mukaisesti.

Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektin päätyttyä jää joukko kiinteistöjä, joilla verkostoon liittymisen määräaika ajoittuu 2025 vuodelle. Projektin määräaikaisen viran päätyttyä, kohteiden valvontaan tai jatkotoimenpiteisiin ei ole osoittaa resursseja. Sähköisen asioinnin ja tiedonhallinnan lisääntyminen myös valtionhallinnon järjestelmissä aiheuttaa ympäristövalvonnassa lisätyötä tietojen päivittämisessä, toimittamisessa ja asiakkaiden ohjaamisessa.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Rakennusvalvonta	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	215 707	157 553	155 000	181 972	117,40 %	-26 972
Toimintakulut	-394 632	-226 608	-384 600	-237 717	61,81 %	-146 883
TOIMINTAKATE	-178 925	-69 055	-229 600	-55 745	24,28 %	-173 855

Ympäristönsuojelu	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	68 118	34 294	50 000	56 531	113,06 %	-6 531
Toimintakulut	-447 374	-295 347	-384 300	-258 461	67,26 %	-125 839
TOIMINTAKATE	-379 256	-261 053	-334 300	-201 930	60,40 %	-132 370

Tuloslaskelma

Rakennus- ja ympäristöpalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	8 690	6 376	5 000	4 121	82,42 %	879
Maksutuotot	261 085	185 471	200 000	234 382	117,19 %	-34 382
Tuet ja avustukset	13 871	0	0	0		
Muut toimintatuotot	179	0	0	0		
Toimintatuotot	283 825	191 847	205 000	238 503	116,34 %	-33 503
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-537 958	-339 302	-493 500	-314 487	63,73 %	-179 013
Palvelujen ostot	-193 387	-79 724	-174 600	-77 289	44,27 %	-97 311
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 764	-782	-2 700	-2 741	101,52 %	41
Avustukset	-89 999	-89 999	-78 000	-89 907	115,27 %	11 907
Muut toimintakulut	-18 899	-12 148	-20 100	-11 754	58,48 %	-8 346
Toimintakulut	-842 007	-521 955	-768 900	-496 178	64,53 %	-272 722
TOIMINTAKATE	-558 182	-330 108	-563 900	-257 675	45,70 %	-306 225
Rahoitustuotot ja -kulut	3	2	0	0		
VUOSIKATE	-558 179	-330 106	-563 900	-257 675	45,70 %	-306 225
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-558 179	-330 106	-563 900	-257 675	45,70 %	-306 225

Ruoka- ja siivouspalvelut

Vastuutaho: **Helena Simolin**, palvelupäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Ruoka- ja siivouspalvelut tuottavat lakisääteisiä ateriapalveluita kunnan koulujen ja päiväkotien asiakkaille, ja yhteisesti sovitun laatutason mukaista puhtautta kunnan kiinteistöissä, lukuun ottamatta Heinsuon ja Kalliolan elinkaarikouluja.

Ruoka- ja siivouspalvelujen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusopimuksen sisältö on tarkemmin avattu palvelukuvauksissa, joissa on määritelty toiminnan tavoitteet, vastuut ja velvoitteet. Palvelukuvaukset päivitetään vuosittain yhteistyössä hyvinvoinnin palvelualueen kanssa.

Ruoka- ja siivouspalveluissa jatketaan säännöllisten asiakaskyselyjen toteuttamista. Vuoden 2025 asiakaskysely toteutettiin maaliskuussa. Saadun palautteen pohjalta toimintaa parannetaan asiakastoiveiden mukaisesti. Toiminnassa tehtävät parannukset ja muutokset on dokumentoitu ja tuotu tiedoksi asiakkaille kunnan verkkosivuilla. Tulokset ja tarvittavat muutokset on käyty läpi kunnan esihenkilöiltäpäivässä 13.5.2025.

Ruokahävikin vähentämiseksi koulujen ylijäämäruokaa on jaettu seurakunnan kautta. Lisäksi ylijäämäruokaa jaetaan yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen Osuman kanssa. Ylijäämäruokaa on jaettu kevään 2025 aikana n. 1000 kg sitä tarvitseville kuntalaisille.

Kustannustaloudellisesti tehokkaan toiminnan, sekä laadukkaan palvelutason ylläpitämisen tärkeimpänä edellytyksenä on hyvinvoiva ja tehtävänsä sitoutunut osaava henkilöstö. Jatkuvan rekrytoinnin avulla ammattitaitoista henkilöstöä on saatu vakinaistettua. Ruoka- ja siivouspalveluissa on vakituista henkilöstöä 58. Vakituisten henkilöstön osatyökykyisyys ja muut poissaolot on aiheuttanut lyhyt- ja pitkäkestoista vajetta henkilöstömäärässä. Vajeeseen pyritään vastaamaan jatkuvan rekrytoinnin lisäksi mm. sijaisjärjestelyin, mukauttamalla työtehtäviä työkykyä vastaavaksi, työaikajärjestelyillä ja työvoiman ostopalvelulla.

Ruoka- ja siivouspalvelut osallistuivat aktiivisena toimijana Kankaan koulun palon jälkeen suljetun Tiilikankaan koulun tilojen siivoamiseen ja järjestämiseen. Vastuualueen toiminnalla oli positiivinen vaikutus siihen, että Kankaan koulun toiminnot voitiin aloittaa heti palon jälkeisenä maanantaina normaalista.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Hyvän asia- ja tehtäväkeskeisen toiminnan lisäksi henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat edelleen keskiössä. Esihenkilöiden työn tukeminen edesauttaa henkilöstöjohtamisessa.

Muutamia nostoja, joita jatketaan myös tulevana vuosina

- luomutuotteiden käyttöä jatketaan mm. maitotaloustuotteiden ja puurohiutaleiden osalta
- jokaisella viikolla tarjotaan lasten valitsemaa suosikkiruokaa, jotka merkitään ruokalistalle hymy hymiöllä 
- kasvisruokien vaihtelevuuteen, makuun ja proteiinin lähteeseen panostetaan
- kasvisruoka on linjastossa tarjolla tasavertaisena vaihtoehtona liha/kala vaihtoehtona kanssa
- paikallisia tuotteita tarjotaan joka viikko ja tuotteet merkitään ruokalistalle vihreällä lehdellä
- ruokalistat ovat saatavilla myös mobiiliversiona neljän viikon ajalta, joista voi lisäksi seurata aterian kokonaisenergian saantia ja hiilihydraattien määrää

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Siivouspalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 178 348	785 857	1 165 300	778 591	66,81 %	386 709
Toimintakulut	-1 092 888	-722 798	-1 149 900	-751 147	65,32 %	-398 753
TOIMINTAKATE	85 460	63 059	15 400	27 444	178,21 %	-12 044

Ruokapalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	2 888 491	1 805 449	3 128 200	1 879 796	60,09 %	1 248 404
Toimintakulut	-2 978 285	-1 918 483	-3 128 200	-1 864 488	59,60 %	-1 263 712
TOIMINTAKATE	-89 794	-113 034	0	15 308		-15 308

Tuloslaskelma

Ruoka- ja siivouspalvelut	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 040 299	2 579 945	4 293 500	2 643 123	61,56 %	1 650 377
Tuet ja avustukset	26540	11361	0	15 264		-15 264
Toimintatuotot	4 066 839	2 591 306	4 293 500	2 658 387	61,92 %	1 635 113
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 167 936	-1 399 970	-2 420 200	-1 449 728	59,90 %	-970 472
Palvelujen ostot	-437 535	-276 406	-431 200	-295 275	68,48 %	-135 925
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106 340	-725 764	-1 064 000	-628 836	59,10 %	-435 164
Muut toimintakulut	-359 362	-239 141	-362 700	-241 797	66,67 %	-120 903
Toimintakulut	-4 071 173	-2 641 281	-4 278 100	-2 615 636	61,14 %	-1 662 464
TOIMINTAKATE	-4 334	-49 975	15 400	42 751	277,60 %	-27 351
Rahoitustuotot ja -kulut	-46	-46	0	0		
VUOSIKATE	-4 380	-50 021	15 400	42 751	277,60 %	-27 351
Poistot ja arvonalentumiset	-31 455	-21 454	-19 300	-8 754	45,36 %	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-35 835	-71 475	-3 900	33 997	-871,72 %	-37 897

Vesihuoltolaitos

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Hollolan vesihuoltolaitos vastaa kunnan yleisen vesihuollon huolehtimisesta vesihuoltolain ja muun lainsäädännön mukaisesti. Hollolan kunta on sopinut vesihuoltopalvelujen tuottamisesta Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimukseen perustuen vuodesta 2008 alkaen. Nykyinen sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun asti, minkä jälkeen sitä voidaan jatkaa 5 vuoden jaksoissa. Uudesta sopimuskaudesta on käynnistetty neuvottelut. Hollolan vesihuoltolaitos omistaa vedenottamot, talousvesi-, jätevesi- ja hulevesiverkostot sekä Hämeenkosken jätevedenpuhdistamon ja vastaa investointien suunnittelusta, toteutuksesta ja rahoituksesta.

Alkuvuoden aikana on hyväksytty vapaaehtoinen Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys sekä etäluettavien vesimittareiden toimitusehdot. Vesihuollon varautumissuunnitelman päivitys, asuin- ja teollisuusalueiden vesihuollon taloudellinen kannattavuustarkastelu sekä tulevien vuosien saneeraustarvetarkastelu ovat valmistuneet. Vesihuollon toiminta-alueen päivitys ja hulevesimaksun käyttöönoton selvitys ovat edelleen vireillä.

Erillisinä vesihuollon suunnittelukohteina ovat valmistuneet Kukkilan vedenottamon uuden kaivon ja sen yhdysvesilinjan rakentamissuunnitelmat, Salpakankaan entisen jätevedenpuhdistamon purkusuunnitelmat sekä Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymän kanssa Ruoppa-Lahti –runkovesijohdon rakentamissuunnitelmat. Kaavoituksen ja kuntatekniikan kanssa yhteistyössä on edistetty uusien asemakaava-alueiden vesihuollon yleissuunnittelua, kuntatekniikan kanssa mm. Tervämäen alueen saneeraussuunnittelua.

Hollolan vesihuoltopäällikkö on osallistunut aktiivisesti Päijät-Hämeen vesihuollon yhteistyöryhmän toimintaan, jonka tuloksena on syntynyt loppuraportti. Lisäksi on osallistuttu seudulliseen pohjavesityöryhmään ja ELY-keskuksen vetämään eteläisen Päijät-Hämeen vesihuollon seurantarvryhmään.

Kunnan ympäristövalvonnan kanssa on valmisteltu vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpanon hankkeen (2021–2024) loppuraportti. Hankkeen ansiosta vesihuoltolaitos on saanut noin 100 uutta liittynyttä ja sitä kautta liittymis- ja vuosittaisia vesimaksutuloloja, jotka parantavat vesihuoltolaitoksen toimintaedellytyksiä. Hanke jatkuu vielä yksittäisten kiinteistöjen osalta.

Yhteistyössä Lahti Aqua Oy:n ja Lahden kaupungin kanssa on laadittu Hollolan ja Lahden kokonaisvaltainen kaupunkivesien hallintasuunnitelman hanke, jossa Hollola oli päätoteuttajana. Lisäksi vesihuoltopäällikkö on ollut mukana alkuvuodesta valmistuneessa talviaikaisten hulevesiriskien ja niihin varautumisen hankkeessa sekä Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien neuvontahankkeessa. Kaikkiin näihin kaupunkivesien hankkeisiin on saatu ympäristöministeriöltä Etelä-Savon ELY-keskuksen myöntämää rahoitusta 80 %:a.

Hollolan vesihuoltolaitos ja Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymä osallistuivat valtakunnalliseen Vesilaitosyhdistyksen koordinoimaan raakaveden tutkimukseen, jossa kartoitettiin erityisesti sellaisia haitta-aineita, joista kansallinen tietopohja on ollut puutteellinen ja jotka voivat aiheuttaa riskin talousveden laadulle. Alkuvuodesta valmistuneeseen tutkimukseen sisältyi kuuden Hollolassa sijaitsevan vedenottamon raakavesinäytteet. Kaikkien niiden PFAS24 -summapitoisuudet olivat selvästi alle talousvesiasetuksen laatuvaatimuksen (100 ng/L) sekä alle tiukemman Euroopan komission ehdottaman pinta- ja pohjaveden laatumormin (4,4 ng/L). Myös muiden tutkimuksessa tutkittujen Hollolan raakavesinäytteiden haitta-aineiden pitoisuudet olivat hyvin pieniä tai alittivat laboratorion määrittämissä rajat.

Maaliskuusta alkaen Kärkölän jätevedet on alettu johtamaan Hollolan Herralan ja Nostavan alueiden kautta Lahteen käsiteltäviksi. Näin Kärkölä otti käyttöön vuonna 2010 solmitun sopimuksen mukaisesti rakennetun yhteisen siirtoviemärin.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Vesihuoltolaitos huolehtii vedenhankinnasta ja jakelusta sekä viemäroinnistä kunnan hyväksymällä toiminta-alueella, jota tulee päivittää tarvittaessa vastaamaan toteutunutta ja suunniteltua yhdyskuntakehitystä.

Laitoksen toimintakulut katetaan palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävin vesihuoltomaksuin. Maksutulojen laskiessa, mutta toimintakulujen noustessa tulee tarvittaessa varautua hinnaston korotukseen esim. niin, että muutos tulisi voimaan 1.1.2026 alkaen.

Lahti Aqua Oy:n perimät palvelumaksut perustuvat vedenkulutukseen, jätevesimääriin, verkostopituuksiin sekä Lahden jätevedenkäsittelyn kustannuksiin. Palvelumaksujen yksikköhinnat on sidottu kuluttajaindeksiin. Jäteveden virtaamaosuuksiin tulee vaikuttamaan Kärkölän jätevesien johtaminen Lahteen käsiteltäviksi. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksujen muodostumista, ennusteita ja toteutumista seurataan yhteistyöryhmän kokouksissa.

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Sorvasen uuden asemakaava-alueen vesihuoltoverkostojen ja Kukkilan uuden vedenottoaivon rakentaminen sekä Salpakankaan teollisuusalueen vesihuoltoverkostojen ja jätevesipumppaamoiden saneeraaminen. Lisäksi varaudutaan Soramäen kiertoliittymän sekä Hollola -talon yhteydessä tehtäviin vesihuollon muutos- ja siirtotöihin. Vesihuollon verkostoinvestoinnit rakennutetaan yhteistyössä kuntatekniikan kanssa tai ostopalveluna. Laitosinvestointien rakennuttamisessa hyödynnetään Lahti Aqua Oy:n erityisosaamista.

Hollola sisältyy Lahti Aqua Oy:n vuosittain teettämään asiakaskyselytutkimukseen, minkä lisäksi vesihuoltopalvelut sisältyvät kunnan yhdyskuntateknisten palveluiden asukaskyselyyn. Kyselyiden tuloksia seurataan ja niiden perusteella kohdennetaan tarvittaessa toimenpiteitä.

Tuloslaskelma

Hollolan Vesihuoltolaitos

SITOVA tilikauden yli-/alijäämä

	TP 2024	TOT 1-8 2024	TA 2025	TOT 1-8 2025	TOT %	Jäljellä
Liikevaihto	4 713 296	2 997 965	4 625 000	3 127 061	67,61 %	1 497 939
Materiaalit ja palvelut	-2 419 305	-1 602 023	-2 491 300	-1 641 667	65,90 %	-849 633
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129 993	-88 776	-150 300	-108 049	71,89 %	-42 251
Palvelujen ostot	-2 289 312	-1 513 247	-2 341 000	-1 533 618	65,51 %	-807 382
Henkilöstökulut	-81 895	-52 388	-72 200	-45 778	63,40 %	-26 422
Palkat ja palkkiot	-64 561	-41 180	-58 400	-36 915	63,21 %	-21 485
Henkilösivukulut	-17 334	-11 208	-13 800	-8 863	64,22 %	-4 937
Poistot ja arvonalentumiset	-1 840 375	-1 210 015	-1 898 600	-1 325 484	69,81 %	-573 116
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 840 375	-1 210 015	-1 898 600	-1 325 484	69,81 %	-573 116
Liiketoiminnan muut kulut	-8 406	-7 203	-8 200	-5 875	71,65 %	-2 325
Liikelylijäämä	363 315	126 336	154 700	108 257	69,98 %	46 443
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 871	-152 553	-304 700	-152 346		-152 354
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	58 444	-26 217	-150 000	-44 089		-105 911

Arvio määrärajan toteutumisesta

Vedenkulutus ja vesihuollon maksutuloarviot ovat vastanneet budjetoitua. Vedenkulutuksen, uusien liittymien ja sitä kautta maksutulojen sekä toimintakulujen ennustetarkkuus paranee vuoden edetessä. Käyttötalouteen vaikuttaa myös Salpakankaan entisen jätevedenpuhdistamon purkutyöt, joiden osalta kunnanvaltuusto on päättänyt 16.5.2025 antaa määrärahaan 150 000 euron kulunlisäyksen. Purkutöiden on suunniteltu alkavan loppuvuodesta, jolloin on vielä epäselvää, kuinka hyvin sille varattuja määrärahoja ehditään hyödyntämään. Tässä vaiheessa ei ole ennustettavissa käyttötalouden talousarvioon olennaisia muutoksia.

Vesihuoltolaitoksen toimintavuoden 2025 aikana on valmistunut Sorvasen uuden asuinalueen vesihuollon rakentaminen sekä Rantakoivuntien, Rekolanraitin, Vilandertin ja Puputin jätevesipumppaamoiden saneeraukset. Salpakankaan teollisuusalueen vesihuollon saneerauksen toisen vaiheen urakka sekä Soramäen kiertoliittymään työmaa vesihuoltotöineen ovat käynnissä. Kilpailutuksessa ovat keskuskortteliin liittyvä Kauppakujan vesihuollon siirtourakka sekä Kukkilan uuden vedenottokaivon rakentaminen. Yllättävänä lisäinvestointina tulee Hakosillan jätevesipumppaamon saneeraus rikkoontumisen johdosta.

Sorvasen asuinalueen vuonna 2024 alkanut rakentaminen painottui ennakoitua enemmän vuodelle 2025 ja laajeni hulevesiviemäröinnin osalta, mutta sille varattu 700 000 euron määräraha kattaa kustannukset. Soramäen kiertoliittymän yhteydessä tehtävien vesihuoltotöiden määräraha 200 000 euroa tulee tämänhetkisen tiedon mukaan ylittymään noin 50 000 eurolla. Kilpailutusvaiheen jälkeen päätettiin saneerata

myös lisäosuus runkovesijohtoa sammutusvesiasemineen. Salpakankaan teollisuusalueen saneerausinvestoinnille on varattu määrärahaa 500 000 euroa vuoden 2025 investointiohjelmassa, jota tehdessä ei ollut käytettävissä vielä kustannusarviota. Suunnitteluvaiheessa investointikohde laajeni koskemaan Vanhan Messiläntien hulevesiviemärointiä, mikä on hulevesihallinnan kannalta tärkeää rakentaa samassa urakassa. Tällöin saneeraukselle varatut määrärahat tulevat ylittymään noin 500 000 euroa. Kukkilan vedenottamon lisäkaivon rakentamisen kustannusta ei ole vielä tiedossa. Näillä näkymin keskuskorttelille varattuja vesihuollon siirto- ja saneerausmäärärahoja (400 000 euroa) ei tulla käyttämään. Kokonaisuutena vesihuoltolaitoksen investointien arvioidaan tässä vaiheessa säilyvän vuoden 2025 määrärahojen puitteissa.

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.8.2025
Vesihuollon toiminta-alueen päivitys	Toiminta-alue tarpeen päivittää yhdyskuntakehitystä vastaavaksi, päätöksenteko vuoden 2025 aikana	Sisältyy talousarvioon	Luonnosta käyty sisäisesti, viranomaispalaverissa ELY-keskuksen ja ympäristöterveydenhuollon sekä Lahti Aquan kanssa läpi.

Vastuutaho: Vesihuoltopäällikkö

Investoinnit

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
MAA-ALUEET				
Menot	1 100 000	649 225	59,02 %	450 775

TALONRAKENNUS YHTEENSÄ

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
YHTEENSÄ				
Menot	8 735 000	5 005 756	57,31 %	3 729 244
Rahoitusosuudet	891 000	0	0 %	891 000
Netto	7 844 000	5 005 756	63,82 %	2 838 244

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
PERUSPARANNUKSET				
Menot	1 735 000	972 774	56,07 %	762 226
Rahoitusosuudet	0	0	0,00 %	0
Netto	1 735 000	972 774	56,07 %	762 226

Hankekohtainen erittely alueittain

Nostavan koulu	240 000	1 111
Herralan koulu	30 000	173 511
Pyhäniemen koulu	200 000	
Hämeenkosken koulu/päiväkot	150 000	42 713
Viirikukko	20 000	3 906
Soramäen päiväkot	20 000	188
Satulinna	15 000	27 543
Salpakankaan koulu	230 000	439 867
Kankaan koulu	160 000	68 417
Jäähalli	40 000	57 491
Kirjasto	270 000	59 976
Muut pienet työkohteet	300 000	
Energiatohokkuustoimenpiteet	50 000	
Latauspisteet	10 000	
Opettajien rivitalot		98 052

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT				
Menot	7 000 000	4 032 982	57,61 %	2 967 018
Rahoitusosuudet	891 000	0	0,00 %	891 000
Netto	6 109 000	4 032 982	66,02 %	2 076 018

Hankekohtainen erittely alueittain

Uimahalli, vanhan peruskorjaus	7 000 000	4 032 759
Hollola-talo, suunnitteluvaihe		223

KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET YHTEENSÄ

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	4 765 000	2 259 714	47,42 %	2 505 286
Rahoitusosuudet	316 000	0	0	316 000
Netto	4 449 000	2 259 714	50,79 %	2 189 286

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
KADUNRAKENNUS				
Menot	4 425 000	2 207 994	49,90 %	2 217 006
Rahoitusosuudet	316 000	0	0 %	316 000
Netto	4 109 000	2 207 994	53,74 %	1 901 006

Hankekohtainen erittely

Katu- ja aluerakentaminen

Harjunteen (Soramäen) alueen liikennejärjestelyt (U/P)	200 000	118 133
Hopeakallion alueen ja Paassilta II:n itäpuoli, alueen esirakentaminen (U)	1 000 000	777 121
Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävät kohdentamattomat rakentamistoimenpiteet (U)	60 000	2 648
Katujen peruskorj, kohdentamattomat (P)	200 000	
Keskuskadun, Kansankadun ja Kuntoilijankujan ympäristön parantaminen (keskuskorttelien vh-siirrot 150)	850 000	
Siltojen peruskorjaukset (Terveystien silta)	500 000	191 868

Sorvasen alue (U)	600 000	890 782
Suunnittelu, erilliset investointikohteet	200 000	16 344
Ystävyysskuntaraitti	150 000	5 963

Päällystys- ja viimeistelytyöt

Hirvimäen alue (Hirvikalliontien eteläpuolella)	80 000	12 183
Kiventöyryntien alue (U)	50 000	
Kukkilan alueen katujen peruskorjaukset (Toisenmäenkuja, Norolantie)	100 000	
Norolantie	50 000	72 945
Urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset (korvausinvestoinnit)	120 000	110 259

Katuvalaistus

Keinokartanontie	20 000	
Kukonkoivun teollisuusalue (U)	10 000	
Katuvalaistuksen uusiminen/elohopealampuista luopuminen	150 000	
Uusien kaava-alueiden valaistus ja vanhojen täydentäminen (U)	60 000	
Yhteishankkeet ja kaapeloinnit (U)	25 000	
VT12 Lahden eteläinen kehätie		9 745

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	340 000	51 720	15,21 %	288 280
Rahoitusosuudet	0	0	0 %	0
Netto	340 000	51 720	15,21 %	288 280

Hankekohtainen erittely

Yleiset alueet

Leikki- ja leikkipaikkojen rakentaminen, peruskorjaukset ja turvallisuuden parantaminen (U+P)	70 000	27 950
---	--------	--------

Liikunta-alueet

Laiturien rakentaminen ja peruskorjaukset	15 000	
Ulkoilureittien rakentaminen ja peruskorjaukset	20 000	
Uimarantojen kunnostus	10 000	
Luontoreittien rakentaminen	15 000	
Urheilukentät	20 000	
Heinsuon urheilukeskus (yleissuunnitelma, yleisilmeen kohotus)	30 000	9 239
Soramontun kehittäminen (2024: yleissuunnittelu, koirapuisto, 2025: metsärata/pumptrack, 2026: kuntoilu- ja leikkialue)	140 000	14 530
Monta luontoa, monta mahdollisuutta kohde	20 000	

ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT				
Menot	1 500 000	21 855	1,46 %	1 478 145
Rahoitusosuudet	0	0	0 %	0
Netto	1 500 000	21 855	1,46 %	1 478 145

Hankekohtainen erittely

Pukkomäentie (Nostava)	1 500 000	21 855
------------------------	-----------	--------

VESIHUOLTOLAITOS

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	2 880 000	1 354 772	47,04 %	1 525 228
Rahoitusosuudet	0	0	0 %	0
Netto	2 880 000	1 354 772	47,04 %	1 525 228

Hankekohtainen erittely alueittain

Uudisrakentaminen

Harjunrinne (Soramäen kiertoliittymä)	200 000	33 420
Sorvasen väli-/peltoalue	700 000	781 630
Uusien kaava-alueiden vesihuolto, suunnittelu	100 000	4 859
Jälkikorjaukset ja -liittymien rakentaminen (kaikki alueet)	150 000	19 100

Saneerauskohteet

Vesihuollon tarpeet

Salpakankaan teollisuusalue	500 000	48 058
-----------------------------	---------	--------

Yhteishankkeet kuntatekniikan kanssa/näkökulmasta

Kuntoilijankujan, Hollolanraitin vesihuoltolinjan saneeraus Hollola-talon vuoksi	400 000	9 350
Rinnepolku	30 000	

Nimeämättömät ja yllättävät saneerausinvestoinnit

Saneerattavat pumppaamot (vähintään 3 kpl/v)	500 000	423 239
--	---------	---------

Varautumisen tehostaminen

Kukkilan vedenottamon lisäkaivo, vesijohtoyhteyksineen ja huoltoteineen	250 000	25 167
Laitosten muut korjaukset ja varautumisen tehostaminen	50 000	9 950

IRTAIN OMAISUUS

	TA 2025	TOT 1-8	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	140 000	40 820	29,16 %	99 180
Rahoitusosuudet	0	0	0 %	0
Netto	140 000	40 820	29,16 %	99 180

Hankekohtainen erittely

Traktori	100 000
Keittiö- ja siivouslaitteet ja kalusteet	40 000

Jäänhoitokoneen lisälaite	17300
Latukone PB Paana	23520

Riskien hallinta

ELINVOIMAN PALVELUALUE

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Toden- näköisyys *	Riskin merkittävyys **	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus- aikataulu	Toteutuminen 31.8.2025
Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Keskuskorttelien kustannus-, aikataulu- ja toteutettavuusriskit. Rakennuksille ei löydy toteuttajia tai tiloihin ei löydy sijoittujia. Toteutuskustannukset nousevat liian suuriksi. Toteutusaikataulu viivästyy.	2	3	Aktiivinen yhteistyö kehittäjäkumppanin kanssa. Riskien huomiointi sopimusten laadinnassa. Jatkuva työ kunnan kiinnostavuuden lisäämiseksi sijoittumisen, yrittämisen ja asumisen kohteena.	2024->	Riskien pienentämiseksi Hollola-talon toteutusta on valmisteltu kunnan omana hankkeena ohjausryhmän 25.3. linjauksen mukaisesti ja hanketta on valmisteltu syyskauden päätöksentekoa varten.

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja; **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projekti päätynyt 2024. Osalla kielteisen vapautuspäätöksen saaneista liittymisen määräaika 2025 aikana. Riski, että kielteisiä vapautuspäätöksiä ei noudateta ja kiinteistöt eivät liity verkostoon. Kohteiden valvontaan tai jatkokäsittelyyn ei ole resursseja, kun projektin määräaikainen työpanos päättyi 2024 lopussa.	3	1	Asiakkaiden neuvonta ja ohjaus	2025, seuraus määräaikaisesta projektista 2021-2024 ajalta	Viimeisten vapautushakemusten käsittelyä sekä määräaikojen seurantaa jäi 2025 vuodelle. Projektin loppuraportti laadittiin ja projektin taloudelliset vaikutukset olivat positiivisia. Riski toteutui siltä osin, että kaikki kiinteistöt eivät liittyneet, mutta liittyjien määrää voi pitää hyvänä ja riskiperusteisesti kriittisimmät kohteet liittyivät verkostoon.
---	--	---	---	--------------------------------	--	---

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö; **Sameli Männistö**, ympäristösihteeri; **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Salpakankaan keskusta-alueen tyhjät tontit eivät rakennu tai tyhjänä oleviin nykyisiin tiloihin ei synny toimintaa/palveluja.	3	2	Keskustan kehittämiseksi laaditun laajemman toimenpideohjelman toteuttaminen. Yhteistyö kiinteistöjen omistajien kanssa sekä yritysrajoitusten käyttäminen kriittisimpien tyhjien tonttien kohdalla.	Jatkuva	Alkuvuoden aikana on pyritty edistämään yksityisten kiinteistöjen tilannetta omistajien kanssa käydyillä neuvotteluilla. Tyhjiä tiloista on kerätty informaatiota ja tietoa välitetään eteenpäin yrityksille. Keskuskorttelien alueen tyhjiä tontteja on suunniteltu myös tilapäisiä viihtyisyyttä ja elinvoimaa parantavia toimintoja.
---	---	---	---	--	---------	---

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja, **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö, **Ilkka Korhonen**, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, **Tiia Irri**, elinkeinopäällikkö

Yritysalueet eivät kehity, yritykset eivät sijoitu	Yritysalueille / yritystonteille sijoittuu huonosti yrityksiä - yritysten tarpeet/tontti/kaavan ja rakennusohjeen määräykset/hinnat eivät kohtaa toisiaan. Yritykset sijoittuvat muille alueille.	2	2	Strategisen ohjelman toimenpiteiden määrätietoinen toteuttaminen ja dialoginen ongelmaratkaisu. Yritystonttien aktiivinen markkinointi, pito- ja vetovoiman jatkuva kehittäminen.	Jatkuva	Yritystontteja on myyty elokuun loppuun mennessä kaksi, vuokrattu 1 ja varattu 3, neuvotteluja on käynnissä useita tällä hetkellä.
--	---	---	---	---	---------	--

Vastuutaho: **Tiia Irri**, elinkeinopäällikkö

Verkostoituminen yritysrajaan ja läheisiin yritysten toimintaympäristöön vaikuttaviin tahoihin on heikkoa	Yrittäjät / yritykset ei tavoiteta, kunta ei tunne yritysten tarpeita ja yrityksen eivät osaa hyödyntää kunnan mahdollistamia palveluita.	2	2	Aktiivinen yhteistyö, vuorovaikutus ja tiedonvälitys Ladecin, LahtiRegionin, Leaderin, yrittäjäjärjestön, hankkeiden ym. kumppaneiden kanssa.	Jatkuva	Hollola verkostoituu ja Yritysten aamukahvit ovat vakiinnuttaneet paikkansa ja paikalliset yritykset löytäneet tapahtumiin. Tapahtumien kehitystä jatketaan. Yhteistyö Yrittäjäjärjestön kanssa on toimivaa ja säännöllistä. Lisäksi säännöllistä yhteistyötä tehdään Kauppakamarin, ProAgrian yms. Tahojen kanssa.
---	---	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: **Tiia Irri**, elinkeinopäällikkö

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät suurien investointitarpeiden vuoksi. Kustannusarviot ylittyvät selvästi tai tulee yllättäviä pakottavia tarpeita.	2	2	Kaavoituksen ja suunnitelmien etupainotteisuus, jotta investointitarpeet voidaan ennakoita. Kohteiden priorisointi ja karsiminen tarpeen mukaan.	Jatkuva	Rakentamisinvestointeihin on tehty suunnitelmamuutoksia ja rikkoontumisesta on aiheutunut yllättävä jäteveden pumppaamosaneeraus, joita ei ole huomioitu talousarviota tehdessä. Toisaalta joidenkin investointien arvioidaan jäävän toteutumatta, jolloin kokonaisuutena vesihuoltolaitoksen investointien arvioidaan toteutuvan pääosin budjetoidun mukaisesti.
----------------------	---	---	---	--	---------	---

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen tulos ylittyy tai alittuu Lahti Aquan palvelumaksujen sekä maksutulojen vaihtelun vuoksi.	2	2	Ennakointi vaikeaa. Kehitetään yhteistyötä Lahti Aquan kanssa ja seurataan tunnuslukujen kehittymistä.	Jatkuva	Tähän tuloksen asti arvioidaan toteutuneen budjetoidun mukaisesti, mutta tulot ja menot tarkentuvat vasta vuodenvaihteen jälkeen.
----------------------	---	---	---	--	---------	---

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö

Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseen järjestämiseen liittyvät riskit lipputulokertymien osalta (matkustuskäyttäytyminen, lippuhinnoittelu, mm. alv-verokannan kasvun vaikutus. Liikennöinnin kustannukset (mm. polttoaine) kasvaneet tuntuvasti.	2	1	Matkustaja- ja lipputulomäärien seudullinen seuranta ja reagointi. Koronan takia viime vuosien matkustuskäyttäytymistä/lipputuloja on ollut vaikea ennakoida.	Jatkuva	Tilannetta seurataan, tarkempi raportointi tilinpäätöksen yhteydessä.
----------------------	--	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: 30.4.2025 saakka Seppo Tiainen, **koordinaattori**, 30.4.2025 lähtien elinvoimajohtaja **Heli Randell**, **LSL:n vastuuvirkamiehet**

* 1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

** 1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri



Hollolan kunta
PL 66, 15870 Hollola
Puh. (03) 880 111
Fax (03) 880 3474
kirjaamo@hollola.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi@hollola.fi

www.hollola.fi
<https://twitter.com/HollolanKunta>
<https://www.facebook.com/hollolankunta/>